

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΝΩΣΗ ΣΗΜΕΡΑ

1.1 Εισαγωγή

Η Ευρωπαϊκή Ένωση διευρύνεται και αλλάζει. Τον Μάιο του 2004, δέκα νέες χώρες εντάχθηκαν στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η διεύρυνση αποτελεί μια ζωτικής σημασίας ευκαιρία να σταθούμε και να σκεφτούμε για το μέλλον και την μορφή της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ποιες θα πρέπει να είναι οι προτεραιότητές μας; Ποιοι είναι οι σημαντικότεροι προβληματισμοί; Ποιος ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης στον κόσμο; Πως θα πρέπει να είναι η Ευρωπαϊκή Ένωση σε δέκα χρόνια;

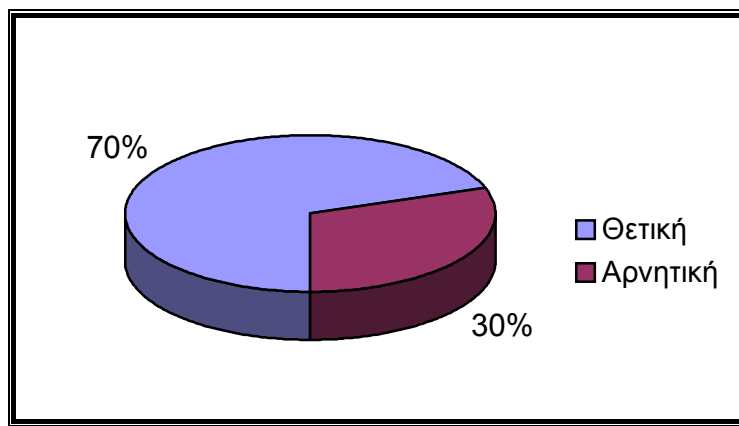
Η ελληνική προεδρία έκανε μια προσπάθεια όπως τα παραπάνω ερωτήματα να απαντηθούν με την βοήθεια του διαδικτύου και της νέας τεχνολογίας. Με την χρήση της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας δόθηκε το δικαίωμα σε κάθε Ευρωπαίο πολίτη να εκφράσει άμεσα την γνώμη του σε διάφορα θέματα που αφορούν την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επίσης, με την έρευνα αυτή έγινε προσπάθεια να διευρυνθεί ποια είναι η γνώμη των Ευρωπαίων για την Ευρωπαϊκή Ένωση, πόσο πιστεύουν ότι επηρεάζει την καθημερινή τους ζωή, αν πιστεύουν ότι λειτουργεί σωστά, πως είδαν την εισαγωγή του ευρώ καθώς επίσης, ποια είναι η γνώμη τους για την διεύρυνση της και άλλα ερωτήματα τα οποία εκφράζουν τις τάσεις και τις απόψεις των Ευρωπαίων πολιτών γύρω από σημαντικά προβλήματα, αναλύονται στην συνέχεια.

Η ανάλυση που θα ακολουθήσει αποτελεί σύνοψη της εκτενούς εργασίας που έχει γίνει και αναφέρεται στην γνώμη των ερωτηθέντων για την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά και για κάποια θέματα που προέκυψαν κατά την διάρκεια της Ελληνικής προεδρίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δηλαδή, κατά την χρονική περίοδο Φεβρουαρίου έως και Ιουνίου του 2003. Ο συνολικός αριθμός των ευρωπαίων πολιτών που απάντησε στις ερωτήσεις σχετικά με την "Η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα" και συνέβαλε στην διεξαγωγή των παρακάτω αποτελεσμάτων είναι 43792.

1.2 Αποτελέσματα- Συμπεράσματα

Αρχικά, μας ενδιαφέρει να ελέγξουμε αν οι Ευρωπαίοι θεωρούν ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση οδεύει προς τη σωστή ή τη λάθος κατεύθυνση. Για τον σκοπό αυτό παραθέτουμε το γράφημα που ακολουθεί, στο οποίο παρουσιάζονται οι απαντήσεις των Ευρωπαίων πολιτών στην συγκεκριμένη ερώτηση.

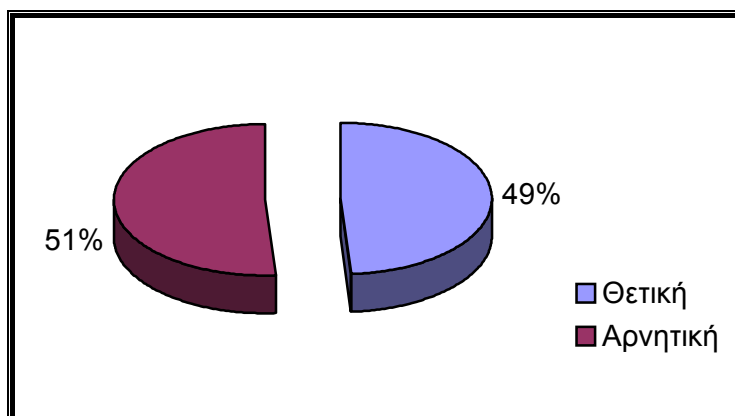
Γράφημα 1.1: Η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι Ευρωπαίοι λοιπόν, στην ερώτηση πως κρίνουν γενικά την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης απάντησαν στην πλειοψηφία τους πως **κρίνουν θετικά την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης**. Συγκεκριμένα το 70% των ερωτηθέντων κρίνει πως η Ευρωπαϊκή Ένωση κινείται προς την σωστή κατεύθυνση και μόλις το 30% των ερωτηθέντων πιστεύει πως κινείται σε λανθασμένη κατεύθυνση.

Επιπλέον, διερωτήθηκαν πως βλέπουν σε γενικές γραμμές την πορεία της χώρας τους. Στην πλειοψηφία τους απάντησαν πως **θεωρούν αρνητική την πορεία της χώρας τους**. Συγκεκριμένα το 51% πιστεύει πως η χώρα κινείται σε αρνητική κατεύθυνση, έναντι του 49% που πιστεύει πως η πορεία της χώρας του είναι θετική. Στη συνέχεια αναπαριστάμε και γραφικά τα παραπάνω αποτελέσματα:

Γράφημα 1.2: Η πορεία της χώρας

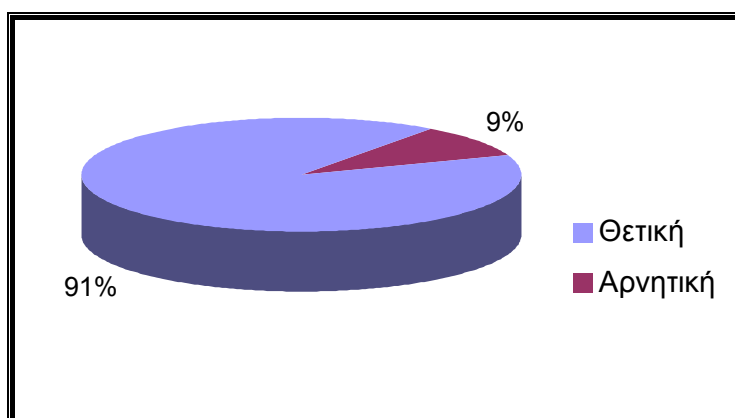
Το παραπάνω γεγονός σημαίνει πως οι Ευρωπαίοι παρόλο που στην πλειοψηφία τους κρίνουν πως η χώρα τους δεν οδεύει προς την σωστή κατεύθυνση, πιστεύουν πως η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης βρίσκεται στην σωστή κατεύθυνση.

Εν συνεχεία μας ενδιαφέρει να δούμε ποιο είναι κατά την γνώμη των Ευρωπαίων το μεγαλύτερο πρόβλημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα. Το μεγαλύτερο πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα σύμφωνα με τους Ευρωπαίους πολίτες, φαίνεται πως είναι τα οικονομικά προβλήματα (δουλειά, επιβίωση κλπ), το έλλειμμα δημοκρατίας, η μετανάστευση και ο ρατσισμός καθώς επίσης και η περιβαλλοντική ανάπτυξη. Όλα τα προαναφερθέντα φαίνεται να απασχολούν περισσότερο τους Ευρωπαίους, μιας και πάνω από το 50% θεωρεί πως τα παραπάνω είναι τα σημαντικότερα προβλήματα που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Στην συνέχεια επισήμαναν και ποιο είναι κατά την γνώμη τους το δεύτερο μεγαλύτερο πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση σήμερα. Στον παραπάνω ερώτημα το μεγαλύτερο ποσοστό απάντησε πως το δεύτερο πιο σημαντικό πρόβλημα της Ευρωπαϊκής Ένωση είναι και πάλι τα οικονομικά προβλήματα και η περιβαλλοντική ανάπτυξη. Η μετανάστευση και ο ρατσισμός καθώς επίσης και η επαρκής σύνταξη αλλά και η κοινωνική ασφάλιση είναι κατά την γνώμη τους τα δευτερεύοντα πιο σημαντικά προβλήματα που απασχολούν τους Ευρωπαίους σήμερα και τα οποία καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση.

Πολύ σημαντικό ρόλο διαδραματίζει βέβαια η γνώμη των Ευρωπαίων για την συνολική εικόνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης και για το πόσο καλά αυτή λειτουργεί.

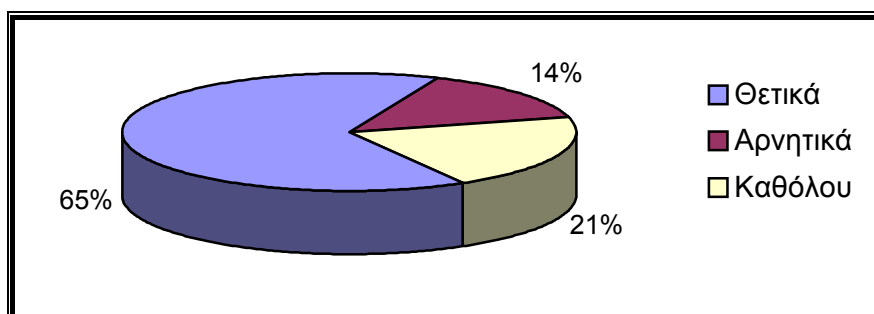
Γράφημα 1.3: Η άποψη των Ευρωπαίων για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Από το παραπάνω γράφημα παρατηρούμε πως η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων (91%) πιστεύει πως η Ευρωπαϊκή Ένωση λειτουργεί σωστά έναντι του 9% που πιστεύει πως η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν λειτουργεί σωστά. Συμπεραίνουμε λοιπόν πως στην συντριπτική τους πλειοψηφία οι Ευρωπαίοι πολίτες έχουν **θετική άποψη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και πιστεύουν πως λειτουργεί σε γενικές γραμμές σωστά.**

Επίσης, παρουσιάζει ιδιαίτερο ενδιαφέρον η άποψη των Ευρωπαίων για το κατά πόσο οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης επηρεάζουν θετικά ή αρνητικά την καθημερινή τους ζωή ή ακόμη και εάν πιστεύουν πως οι αποφάσεις της δεν τους επηρεάζουν καθόλου

Γράφημα 1.4: Πως επηρεάζει η Ευρωπαϊκή Ένωση την ποιότητα ζωής των Ευρωπαίων πολιτών

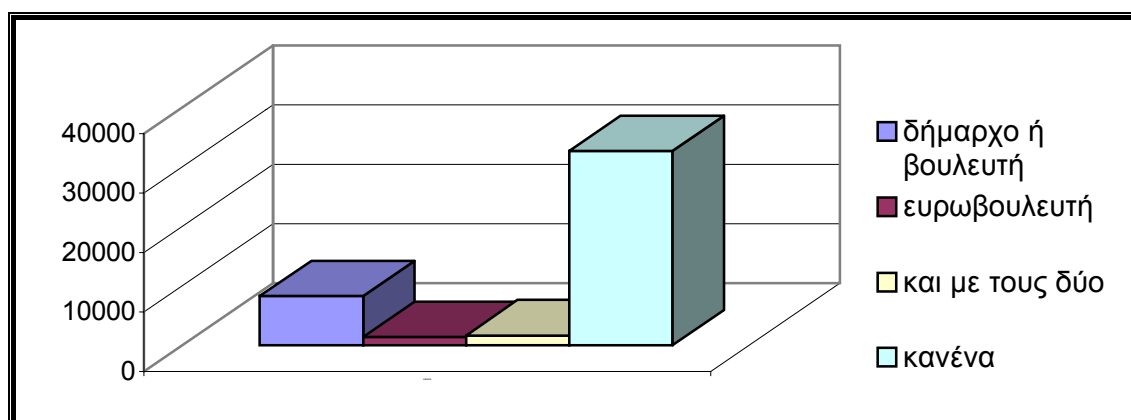

Παρατηρούμε λοιπόν, πως οι Ευρωπαίοι πιστεύουν σε μεγάλο ποσοστό (65%) ότι η καθημερινή τους ζωή επηρεάζεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και μάλιστα

θετικά. Μόνο το ποσοστό του 21% πιστεύει πως η στάση της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεν επηρεάζει την καθημερινή του ζωή ενώ μόλις το 14% πιστεύει πως η Ευρωπαϊκή Ένωση επηρεάζει αρνητικά την καθημερινότητα. Άρα η πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτών πιστεύει πως η καθημερινή του ζωή **επηρεάζεται και μάλιστα θετικά** από τις αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ενδιαφέρον έχει να εξετάσουμε και κατά πόσο οι ερωτηθέντες έχουν έρθει το τελευταίο χρόνο σε επαφή με κάποιο πολιτικό πρόσωπο είτε αυτό προέρχεται από την τοπική αυτοδιοίκηση είτε είναι βουλευτή ή ευρωβουλευτή με σκοπό να συζητήσουν κάποιο θέμα το οποίο τους απασχολεί.

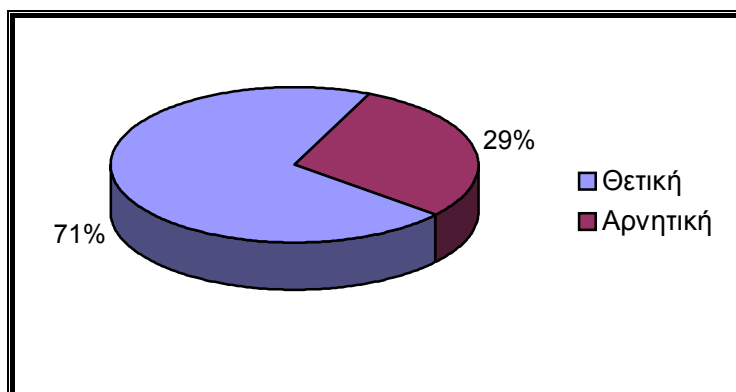
Γράφημα 1.5: Με ποιο πολιτικό πρόσωπο επικοινωνήσαν τους τελευταίους 12 μήνες οι Ευρωπαίοι

Παρατηρούμε πως τους τελευταίους δώδεκα μήνες οι περισσότεροι από τους ερωτηθέντες δεν ήρθαν σε επαφή με κανένα πολιτικό πρόσωπο. Πολύ λίγοι ήρθαν σε επαφή με κάποιο τοπικό πολιτικό πρόσωπο με αφορμή κάποιο πρόβλημα που αντιμετώπισαν και ακόμη λιγότεροι ήρθαν σε επαφή με κάποιο ευρωβουλευτή ή επικοινωνήσαν τόσο με κάποιο τοπικό πολιτικό πρόσωπο όσο και με κάποιον ευρωβουλευτή.

Η εισαγωγή του ευρώ στην ζωή μας αποτελεί πλέον πραγματικότητα. Πολύ μεγάλο ενδιαφέρον παρουσιάζει η γνώμη των Ευρωπαίων για το αν κρίνουν επιτυχή ή όχι την εισαγωγή του ευρώ στη ζωή μας.

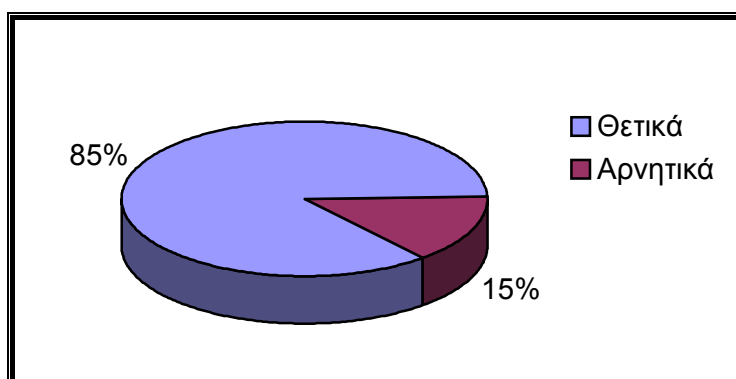
Γράφημα 1.6: Η εισαγωγή του ευρώ

Παρατηρούμε πως το 71% των ερωτηθέντων χαρακτηρίζει ως επιτυχή την εισαγωγή του ευρώ ενώ μόλις το 29% θεωρεί πως η εισαγωγή του ευρώ είναι ανεπιτυχής. **Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων πιστεύει πως η εισαγωγή του ευρώ στην ζωή μας ήταν επιτυχής.**

Αναμφισβήτητο γεγονός για την Ευρωπαϊκή Ένωση αποτελεί η διεύρυνσή της. Το Μάιο του 2004 θα ενταχθούν ακόμα δέκα κράτη μέλη στην οικογένεια των δεκαπέντε χωρών. Ενδιαφερόμαστε λοιπόν, να μάθουμε πως βλέπουν οι Ευρωπαίοι πολίτες αυτήν την διεύρυνση.

Γράφημα 1.7: Η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

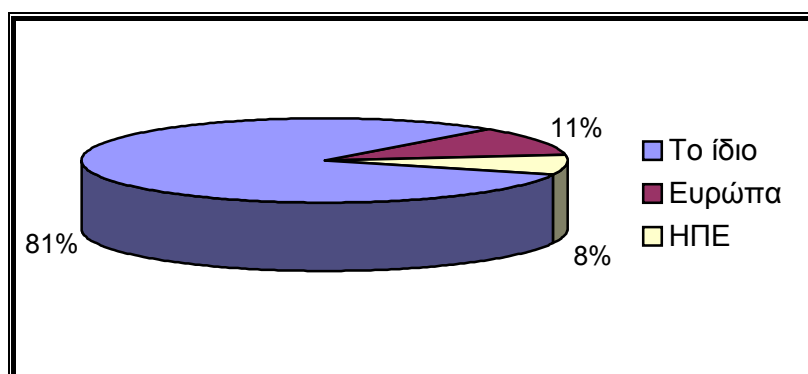

Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα διευρυνθεί από τις 15 χώρες μέλη συμπεριλαμβάνοντας ακόμα 10 χώρες. Η διεύρυνση αυτή σύμφωνα με το 85% των ερωτηθέντων είναι θετική ενώ μόλις το 15% αυτών βλέπει αρνητικά αυτή την

διεύρυνση. Παρατηρούμε λοιπόν, πως η **διεύρυνση αυτή βρίσκεται σύμφωνη την πλειοψηφία των Ευρωπαίων πολιτών.**

Πολλοί πιστεύουν πως μετά την διεύρυνσή της η Ευρωπαϊκή Ένωση θα πρέπει να αλλάξει όνομα. Μερικές από τις επιλογές που προτείνουν είναι οι εξής: Ευρώπα, Ηνωμένες Πολιτείες Ευρώπης, Ενωμένη Ευρώπη ή κάτι άλλο. Οι Ευρωπαίοι πολίτες όμως απάντησαν τα εξής:

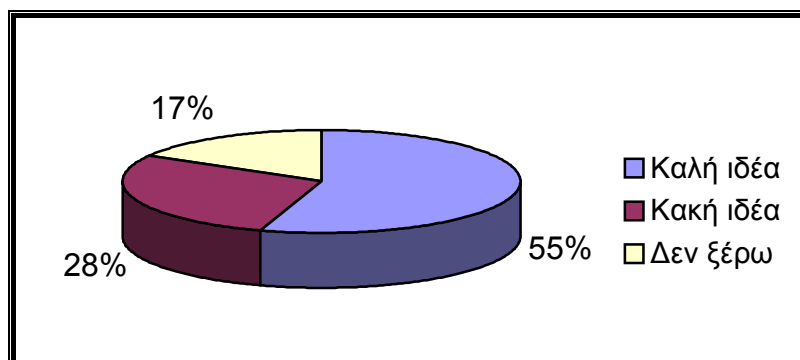
Γράφημα 1.8: Το νέο όνομα της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παρόλο που μερικοί άνθρωποι προτείνουν την αλλαγή του ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης μετά την διεύρυνσή της, κάτι τέτοιο δεν φαίνεται να συμφωνεί με το 81% των ερωτηθέντων οι οποίοι προτείνουν να μην αλλάξει το όνομα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Μόνο το 11% των ερωτηθέντων δηλώνει πως θα του άρεσε το όνομα Ευρώπα ενώ το 8% δηλώνει πως θα προτιμούσε το όνομα Ηνωμένες Πολιτείες Ευρώπης. Συνοψίζοντας, καταλήγουμε πως **το μεγαλύτερο ποσοστό προτιμά να μην αλλάξει το όνομα της Ευρωπαϊκής Ένωσης αλλά να παραμείνει το ίδιο.**

Ενδιαφέρον επίσης έχει να εξετάσουμε πως βλέπουν οι Ευρωπαίοι την ιδέα ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εκλέγεται κάθε φορά. Στο γράφημα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι απαντήσεις των Ευρωπαίων στην σχετική ερώτηση.

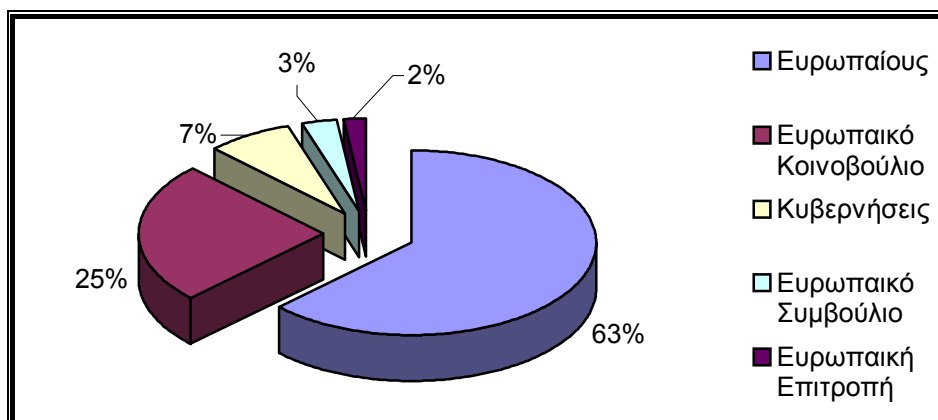
Γράφημα 1.9: Εκλεγμένος Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Ένωσης

Παρατηρούμε πως η άποψη για την εκλογή προέδρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης φαίνεται να έχει την σύμφωνη γνώμη των περισσότερων ερωτηθέντων μιας και το 55% θεωρεί πως είναι καλή ιδέα ενώ μόλις το 28% θεωρεί πως είναι κακή ιδέα. Επίσης, παρατηρείται και ένα 17% το οποίο μένει αμέτοχο δηλώνοντας πως δεν έχει άποψη για το θέμα. Πάντως, οι Ευρωπαίοι επιθυμούν ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εκλέγεται.

Σύμφωνα με τα παραπάνω διαπιστώσαμε πως η πλειοψηφία των ερωτηθέντων επιθυμούν ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εκλέγεται. Τίθεται λοιπόν τώρα το ερώτημα από ποιους θα εκλέγεται. Πιθανές απαντήσεις είναι η εκλογή του να γίνεται από όλους τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, από τα μέλη του Ευρωπαϊκού κοινοβουλίου, από τις κάθε κυβερνήσεις ή επίσης από το ευρωπαϊκό συμβούλιο ή και την ευρωπαϊκή επιτροπή.

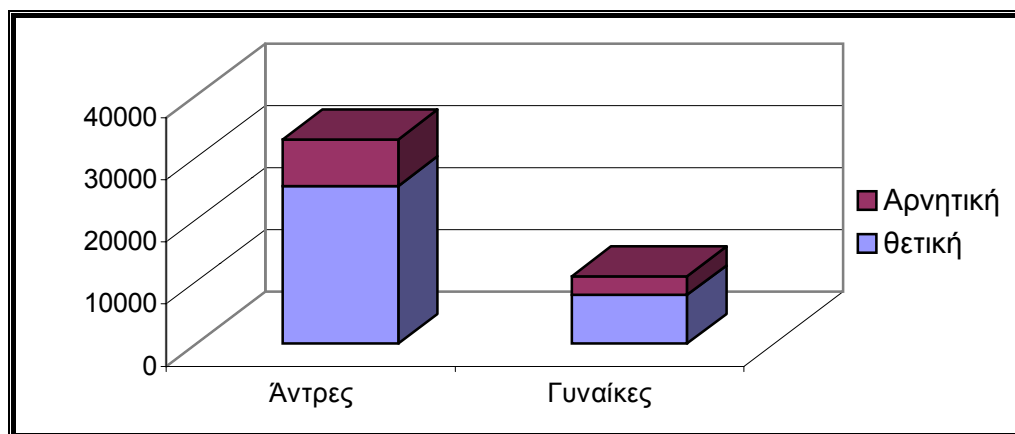
Γράφημα 1.10: Πρόεδρος Ευρωπαϊκής Ένωσης εκλεγμένος από...

Σύμφωνα με το γράφημα 1.10, το 63% επιθυμεί να εκλέγεται από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενώ μόλις το 25% επιθυμεί να εκλέγεται από το Ευρωπαϊκό κοινοβούλιο. Ακόμη μικρότερα είναι τα ποσοστά των ερωτηθέντων που επιθυμούν ο πρόεδρος να εκλέγεται από τις κυβερνήσεις (7%), από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (3%) και τέλος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2%).

Άραγε πώς να βλέπουν οι Ευρωπαίοι πολίτες το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Πώς να σκέφτονται σε γενικές γραμμές ότι θα είναι τα πράγματα σε δέκα με είκοσι χρόνια;

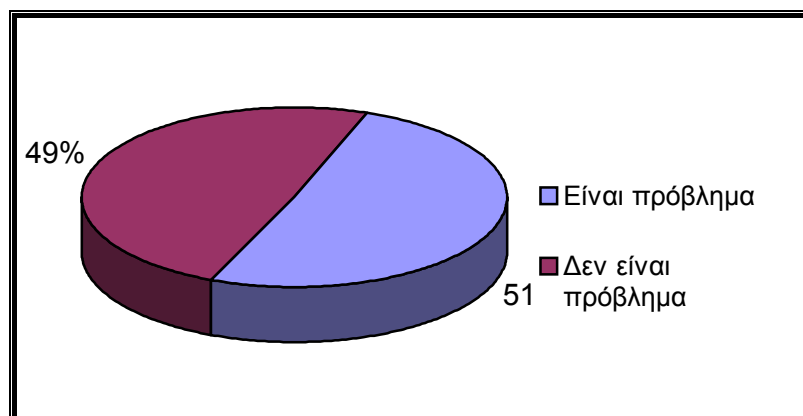
Γράφημα 1.11: Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Οι απαντήσεις που δόθηκαν τόσο από τους άντρες όσο και από τις γυναίκες για το πώς βλέπουν την πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε δέκα με είκοσι χρόνια είναι **πολύ αισιόδοξες**. Η πορεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναμένεται πολύ θετική από τους πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ πολύ λίγοι είναι εκείνοι που αναμένουν πως η πορεία θα είναι αρνητική.

Καθώς η Ευρωπαϊκή Ένωση διευρύνεται η μετανάστευση και το άσυλο αποτελούν πρωταρχικά θέματα των συζητήσεων στην Ευρωπαϊκή ατζέντα. Άραγε οι Ευρωπαίοι πολίτες πιστεύουν πως η μετανάστευση και το άσυλο είναι πρόβλημα;

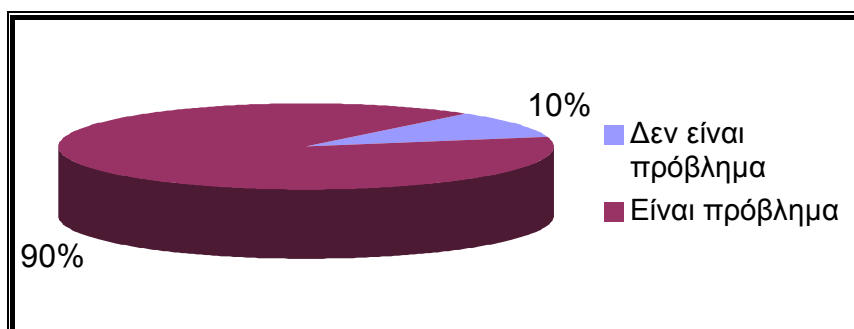
Γράφημα 1.12: Μετανάστευση και άσυλο μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Παρατηρούμε πως το 51% των ερωτηθέντων κρίνει πως η μετανάστευση είναι πολύ πιθανόν να οδηγήσει σε προβλήματα και δεν θεωρούν πως η μετανάστευση μπορεί να τους ωφελήσει. Αντίθετα το 49% πιστεύει πως είναι καλό να γίνει η μετανάστευση και θεωρεί πως κάτι τέτοιο θα τους ωφελήσει.

Η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί μια από τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Πιστεύουν οι Ευρωπαίοι πως η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί πρόβλημα;

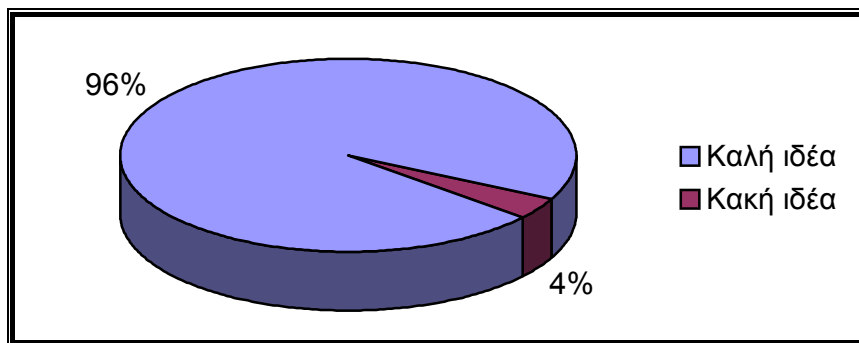
Γράφημα 1.13: Η προστασία του περιβάλλοντος

Παρατηρούμε πως στην συντριπτική πλειοψηφία τους οι ερωτηθέντες (90%) πιστεύουν πως **η προστασία του περιβάλλοντος αποτελεί ένα σημαντικό πρόβλημα** το οποίο καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση και μόνο το 10% των ερωτηθέντων πιστεύει πως δεν είναι πρόβλημα.

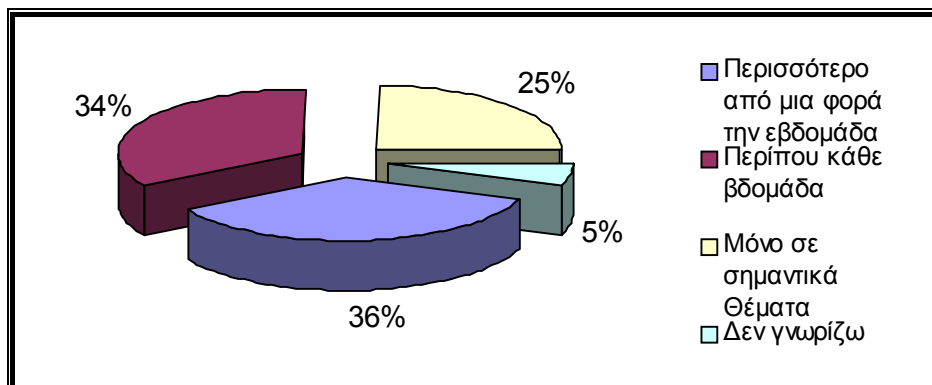
Μερικοί άνθρωποι πρότειναν να καθιερωθεί τηλεφωνική ή ηλεκτρονική ψηφοφορία, σαν και αυτή που έγινε μέσω του e-Vote, όπου πολλοί πολίτες θα μπορούν να καταθέτουν την γνώμη τους για σημαντικά θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση όπως ο πόλεμος στο Ιράκ, η διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η μετανάστευση και άλλα θέματα. Ποια είναι η άποψη των Ευρωπαίων για την καθιέρωση της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας;

Γράφημα 1.14: Η καθιέρωση της ηλεκτρονικής ψηφοφορίας

Παρατηρούμε λοιπόν πως η συντριπτική πλειοψηφία που αγγίζει το 96% συμφωνεί με την παραπάνω άποψη ενώ μόλις το 4% διαφωνεί με αυτήν. Διαπιστώσαμε λοιπόν, πως οι Ευρωπαίοι θεωρούν θετική την ιδέα της ηλεκτρονικής ή τηλεφωνικής ψηφοφορίας. Έτσι, τίθεται το ερώτημα πόσο συχνά θα ήταν πρόθυμοι να ψηφίζουν τα διάφορα θέματα που είναι πιθανόν να προκύπτουν κάθε φορά.

Γράφημα 1.15: Πόσο συχνά θα ψήφιζαν οι Ευρωπαίοι

Συμπεραίνουμε πως το 36% είναι πρόθυμο να ψηφίζει περισσότερο από μια φορά την εβδομάδα ενώ το 34% είναι πρόθυμο να χρησιμοποιήσει την ηλεκτρονική ή την τηλεφωνική ψηφοφορία περίπου κάθε βδομάδα. Μόλις το 25% δηλώνει πρόθυμο να ψηφίσει μόνο σε σημαντικά θέματα. Καταλήγουμε λοιπόν, πως **η ηλεκτρονική ή η τηλεφωνική ψηφοφορία είναι κάτι συνολικά αποδεκτό και επιθυμητό από την πλειοψηφία των Ευρωπαίων**, οι οποίοι δηλώνουν πρόθυμοι να ψηφίσουν ώστε να εκφράσουν την γνώμη τους σε θέματα που αφορούν την Ευρωπαϊκή Ένωση, υποδηλώνοντας με αυτόν τον τρόπο Ευρωπαϊκή συνείδηση.

1.3 Συνοπτικά Συμπεράσματα

- Το 70% των Ευρωπαίων πιστεύει πως η Ευρωπαϊκή Ένωση χαράζει θετική πορεία.
- Το 91% έχει πολύ καλή γνώμη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και πιστεύει πως λειτουργεί σωστά.
- Το 65% των Ευρωπαίων πιστεύει πως οι αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης επηρεάζουν θετικά την ποιότητα της καθημερινής τους ζωής έναντι του 21% που πιστεύει πως δεν επηρεάζεται καθόλου η ποιότητα της καθημερινής τους ζωής.
- Το 71% των Ευρωπαίων χαρακτηρίζει ως επιτυχή την εισαγωγή του ευρώ.
- Το 85% υποστηρίζει την διεύρυνση της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το 81% πιστεύει πως δεν θα πρέπει να αλλάξει το όνομα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το 55% των Ευρωπαίων χαρακτηρίζει καλή ιδέα την εκλογή του προέδρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Το 63% επιθυμεί να εκλέγεται ο πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης από τους ίδιους τους Ευρωπαίους.
- Το μέλλον της Ευρωπαϊκής Ένωσης προβλέπεται θετικό από την πλειοψηφία τόσο του ανδρικού όσο και του γυναικείου πληθυσμού των ερωτηθέντων.
- Το 51% πιστεύει πως η μετανάστευση και το άσυλο μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση είναι πρόβλημα.
- Το 90% χαρακτηρίζει την προστασία του περιβάλλοντος σαν ένα σημαντικό πρόβλημα το οποίο καλείται να αντιμετωπίσει η Ευρωπαϊκή Ένωση.
- Το 96% θεωρεί καλή ιδέα την καθιέρωση μιας τέτοιας ψηφοφορίας και μάλιστα το 70% δηλώνει πρόθυμο να ψηφίζει εάν όχι περισσότερο από μια φορά την εβδομάδα σχεδόν κάθε βδομάδα.